

Desenvolupament del Pla Estratègic de Recerca pel que fa a centres de recerca

Document aprovat per la Comissió de Recerca, juliol de 2008

Introducció

Des de l'aprovació del Pla Estratègic de Recerca s'han fet diferents aproximacions per tal de potenciar la recerca a la Universitat.

Entre d'altres, s'ha dut a terme la contractació de personal per al suport específic a la preparació de projectes de recerca, per augmentar la relació universitat-empresa i per ajudar a valorar la recerca que es fa a la UdL. Així mateix, s'han constituït l'IRBLleida i el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari, i s'ha aprovat un reglament per a la creació de centres propis.

De totes maneres, és evident que algunes de les actuacions que s'han fet no han permès assolir els objectius plantejats.

Entre aquests objectius no assolits cal esmentar que no s'ha aconseguit donar una major visibilitat a la Universitat a través de la recerca que s'hi fa o de la que es fa als centres i instituts de recerca en els quals participa, no s'ha aconseguit un major suport a la tasca diària del PDI i no s'ha reeixit a vehicular cap a Lleida suficients ajuts per donar suport a estructures de recerca.

Si es considera el camí seguit per altres universitats catalanes, les polítiques desenvolupades pel Departament d'Innovació, Universitats i Empresa (DIUE) pel que fa a la seua participació en centres de recerca, i les informacions sobre les possibles polítiques futures del Ministeri de Ciència i Innovació o de la Unió Europea, s'arriba a la conclusió que és convenient crear un ens que internament permeti avançar en el suport al PDI i externament permeti visualitzar tot el potencial d'R+D+I de la nostra universitat.

Objectius

Per tant, i per tal de donar un nou impuls a la recerca que es fa a la Universitat de Lleida, tot alineant-se al que preveu el Pacte Nacional per la Recerca que s'està definint en aquests moments, es proposa agrupar tota l'activitat de recerca de la Universitat al voltant de l'*Anella de Recerca de la UdL*, amb la idea que li permeti millorar els aspectes següents:

- La visibilitat de la recerca i transferència de coneixement que porta a terme el PDI.
- Els mecanismes d'ajut per a la captació de projectes i convenis.
- El suport administratiu de l'activitat de recerca i transferència de coneixement.
- El suport a l'activitat de recerca i transferència de coneixement amb tècnics de recerca.
- La gestió del PDI pel que fa a la seua activitat de recerca i transferència de coneixement.

Estructura

El vicerectorat corresponent, a través del concepte *anella*, visualitzarà i coordinarà les diferents estructures de recerca i transferència de coneixement en què participi la UdL, i procurarà que

s'atenguin les sol·licituds de suport del PDI responsable de projectes i convenis en els àmbits següents:

- a) Disponibilitat d'espais de recerca
- b) Tramitació administrativa de factures i altres documents comptables
- b) Gestió de pàgines web
- c) Captació de recursos

L'oferta d'aquests serveis es basarà en la coordinació amb les estructures de suport existents als departaments, als centres de recerca participats per la UdL i a l'Oficina d'R+D+I o altres unitats semblants.

Per incrementar el suport al PDI es considerarà la seua taxa de progrés en l'ingrés en projectes i convenis els últims tres anys. Així mateix, es tindrà en compte si el PDI que sol·licita aquest suport gestiona els seus projectes a través de la Universitat o a través d'un dels centres participats. Quan el DIUE aprovi els nous criteris per a la distribució de pressupostos per a activitat de recerca, el suport es definirà aplicant aquests criteris.

Pel que fa al suport amb tècnics de recerca, una vegada acabat el procés de concurs actual es valorarà la necessitat d'augmentar el nombre de tècnics de grups i serveis científicotècnics, per a la qual cosa es tindrà en consideració la situació dels diferents centres participats per la UdL i els nous criteris per a la distribució de pressupostos per a activitat de recerca que està definint el DIUE.

Inicialment es proposa que l'Anella s'estructuri en quatre vectors d'activitat (annex 1), que han d'incidir en sengles conjunts d'àmbits de recerca.

Aquesta activitat es portarà a terme fonamentalment en un conjunt de centres de recerca propis de la UdL o compartits amb altres institucions (annex 2).

Annex 1: VECTORS D'ACTIVITAT

Vector agroalimentari

Principals àmbits d'actuació:

Cereals i farratges

Fructicultura

Nous conreus i processos

Aliments saludables

Tecnologies per a la producció, transformació i conservació d'aliments

Ús eficient de l'aigua i altres recursos naturals

Ús eficient dels recursos paisatgístics

Producció animal

Medi ambient i activitat agroalimentària

Producció i ús de biomassa per a aplicacions no alimentàries

Marc reguladors de l'àmbit

Comercialització i màrqueting

Vector biomèdic

Principals àmbits d'actuació:

Estrès en sistemes biològics

Models cel·lulars i moleculars de patologies humanes

Neurociència

Medicina i terapèutica experimental

Medicina clínica

Vector sociohumanístic i jurídic

Principals àmbits d'actuació:

Memòria, identitat i comunicació

Usos i gestió de la memòria històrica

Models de societat i elements de cohesió i disgregació social en la història

Recursos patrimonials, artístics i arqueològics

Conformació i evolució del fet lingüístic, literari i artístic

Producció, difusió i gestió de la cultura material i intel·lectual

Educació i formació (salut i benestar)

Diagnosi i desenvolupament local

Ciutats intermèdies i ordenació del territori
Estat i nació
Cohesió europea
Globalització
Diversitat i pluralisme culturals
Interculturalitat, mediació i tractament de la diferència

Vector TecnoXXI

Principals àmbits d'actuació:

Computació distribuïda

Intel·ligència artificial

Criptografia i grafs

Sistemes dinàmics

Mecatrònica

Energies renovables

Edificacions sostenibles

Interacció persona-ordinador

Annex 2: ESTRUCTURES DE RECERCA

Dins d'aquest apartat es proposen un conjunt de centres de recerca. Cal tenir en compte que l'aprovació definitiva de cada un d'ells està lligada a la presentació d'una memòria a la Comissió de Recerca perquè l'analitzi i, si escau, proposi al Consell de Govern aquesta aprovació. Aquest requisit es dona per complert en el cas de centres o instituts de recerca ja aprovats pel Consell de Govern.

La memòria ha de contenir, com a mínim:

- La missió del centre;
- El vector o vectors en què proposa desenvolupar la activitat;
- Les línies de treball;
- L'estructura de govern del centre;
- El mecanisme d'acceptació dels membres;
- Les possibles necessitats d'espai;
- El suport que sol·licita a l'Anella;
- El pressupost inicial de funcionament (amb els ingressos esperats de cànon);
- En cas que es demani que la Universitat doti el centre amb un pressupost, s'haurà d'incloure el compromís de millorar alguns dels paràmetres que està definint el DIUE per a la distribució dels pressupostos per a activitat de recerca.

Avaluació de l'activitat desenvolupada pels centres

La UdL avaluarà el treball dels centres de recerca cada tres anys, d'acord amb una normativa de qualitat aprovada pel Consell de Govern.

Centres de recerca de nova creació

Centre de Recerca en Computació de Ponent

Missió:

Desenvolupar recerca bàsica i aplicada en el camp de la resolució de problemes computacionalment difícils (*problem solving*) mitjançant tècniques procedents tant de l'àmbit de la informàtica com de la matemàtica.

Centre de Recerca en Ordenació i Desenvolupament del Territori

Missió:

Recerca transversal i pluridisciplinària per poder desenvolupar teories i oferir metodologies d'actuació en el camp de l'ordenació i desenvolupament del territori. Des del centre s'hauria

d'actuar en els àmbits públics i privats en totes les temàtiques que estiguin relacionades amb les matèries de l'ordenació, gestió i desenvolupament urbà i territorial: diagnòs, projectes, participació ciutadana en els processos de planificació i gestió del territori i desenvolupament local, ordenació i gestió dels recursos naturals, paisatge i medi ambient, ordenació i impacte de les infraestructures territorials, dinamització del patrimoni cultural, i anàlisi de les polítiques urbanes.

Centre d'Estudis Jurídics Europeus i Mediació (CEJEM)

Missió:

L'estudi i la recerca sobre les tècniques alternatives de resolució de conflictes és una necessitat social que cada cop té més suport de les administracions. Figures com ara la mediació, l'arbitratge o la negociació assoleixen cada dia una major presència en àmbits tan distints com ara les empreses, els centres d'ensenyança o les famílies. La mediació, en particular, té ja un abast europeu, amb la Directiva 2008/52/CE, per la qual cosa es fa indispensable l'anàlisi del dret de la Unió Europea i de la seua transposició al dret intern dels estats membres. La missió del CEJEM és l'estudi transversal dels diversos mètodes de resolució de conflictes (els tradicionals i els alternatius), la mediació en els seus distints àmbits (laboral, cultural, escolar, familiar, penal, mercantil, civil, empresarial i internacional), l'arbitratge i la negociació, i el seu marc jurídic en el context europeu.

Institut de Recerca. Identitats i Societat (IRIS)

Missió:

Promoure i potenciar la recerca científica, pluridisciplinària i innovadora que contribueixi al coneixement dels processos que cohesionen o desestabilitzen les societats en el temps, així com els mecanismes i sistemes de construcció d'identitat i de referents col·lectius comuns, partint de la situació actual de la societat, caracteritzada per fenòmens com ara la mundialització, la construcció europea, els moviments migratoris i la pluralitat cultural, que desafien les identitats col·lectives existents i els projectes civils compartits. Per aquesta raó, és necessari de dur a terme programes i projectes d'investigació que ens aportin teories, coneixements i instruments per comprendre en perspectiva històrica i comparada els actuals reptes, així com enfocaments transversals des de les disciplines acadèmiques que es relacionen amb la construcció de les identitats, per aportar possibles respostes als problemes de vertebració local i territorial.

Centre de Recerca en Producció Animal

Missió:

Potenciar dins de la UdL la recerca en aquest àmbit tant important a les terres de Lleida. Aquest centre ha d'ajudar a captar nous investigadors que participin en la potenciació i consolidació de la nova titulació en aquest àmbit que s'ha d'iniciar a la Universitat. Així mateix, ha de permetre augmentar la relació universitat-empresa en el seu sector d'expertesa.

Centre de Recerca en Tecnologies per a la Sostenibilitat

Missió:

Aportar nous coneixements en el camp de l'estalvi energètic i de l'aplicació a la maquinària industrial de nous automatismes que la facin més eficient i precisa. El centre ha d'ajudar a captar nous investigadors que participin en la potenciació i consolidació de diferents titulacions tecnològiques de la UdL. Així mateix, ha de permetre augmentar la relació universitat-empresa en el seu sector d'expertesa.

Centre mixt UdL-CSIC

Missió:

Aportar nous coneixements en el camp de la seguretat alimentària i noves alternatives a la producció agrícola. El centre ha d'ajudar a potenciar la presència del CSIC a Lleida i poder captar nous investigadors que participin en la potenciació i consolidació de l'activitat de recerca a Lleida.

Centres de recerca en col·laboració en què ja participa la UdL

Centre Tecnològic Forestal de Catalunya

Missió:

La modernització i la millora de la competitivitat del sector forestal, especialment en l'àmbit mediterrani, per mitjà de la recerca, la formació i la transferència de tecnologia.

Fundació IRBLleida

Missió:

Potenciar la recerca biomèdica a Lleida, integrant els àmbits de recerca bàsica, translacional-aplicada i clínico-epidemiològica, i definint objectius preferencials que possibilitin una recerca de qualitat i un augment significatiu de la qualitat assistencial en el nostre àmbit geogràfic per proporcionar uns millors serveis a la nostra població.

Fundació Centre UdL-IRTA

Missió:

Contribuir a la modernització i desenvolupament del sector agrari i agroalimentari lleidatà, i català en general, amb l'objectiu de consolidar-lo com el pol de referència del Sud d'Europa en l'àmbit agroalimentari. Generar i desenvolupar tecnologies, coneixements aplicats i innovacions d'utilitat per als diferents sectors econòmics vinculats a l'àmbit agroalimentari, i contribuir a la seua difusió i transferència.

Parc Científic i Tecnològic

Missió:

Reforçar els grups de recerca de la Universitat de Lleida, i la interacció d'aquests amb les empreses amb activitat en R+D+I. Millorar la competitivitat del teixit empresarial de l'àrea d'influència de Lleida mitjançant el foment de la innovació, la prestació de serveis d'R+D+I segons demanda i la difusió dels resultats d'aquesta innovació a les empreses. Captar noves activitats empresarials d'alt valor afegit. Crear nous llocs de treball qualificats i noves sortides professionals per als joves universitaris.